

**BARENTSIN
ALUENEUVOSTON**

KOKOUS

25. TOUKOKUUTA 2011

Syktyvkar

Hyväksytään Kiirunassa, 11. lokakuuta 2011

ESITYSLISTA

OHJELMA.....	3
OSANOTTAJAT.....	4
ASIAKOHTA BRC 1/2011 ESITYSLISTAN HYVÄKSYMINEN.....	6
ASIAKOHTA BRC 2/2011 PÖYTÄKIRJAN HYVÄKSYMINEN.....	7
ASIAKOHTA BRC 3/2011 ALUENEUVOSTON JOHTAJAN TIEDONANTO	8
ASIAKOHTA BRC 4/2011 ALUEKOMITEAN JOHTAJAN TIEDONANTO	9
ASIAKOHTA BRC 5/2011 VIRKAMIESRYHMÄN (CSO) TIEDONANTO.....	10
ASIAKOHTA BRC 6/2011 KANSAINVÄLISEN BARENTSINSIHTTEERISTÖN TIEDONANTO (IBS)	FEIL! BOKMERKE ER IKKE DEFINERT.
ASIAKOHTA BRC 7/2011 TYÖRYHMIEN EVALUOINTI	12
ASIAKOHTA BRC 8/2010 ALUEELLINEN KOMMUNIKAATIOTYÖRYHMÄ - NIMENMUUTOS.....	13
ASIAKOHTA BRC 9/2011 POHJOIS-KARJALAN HAKEMUS KIINTEÄSTÄ PAIKASTA BARENTS ALUENEUVOSTOSSA	14
ASIAKOHTA BRC 10/2011 SELONTEKO NORJALAIS-VENÄLÄISESTÄ KAASUN POLTTAMISEN VÄHENTÄMISPROSJEKTISTA	12
ASIAKOHTA BRC 11/2011 SELONTEKO PROJEKTISTA “YMPÄRISTÖVAHINGOT JA TALOUDELLINEN KOMPENSAATIO – SÄÄNNÖSTÖN HARMONISOINTI.....	13
ASIAKOHTA BRC 12/2011 SELONTEKO EU ARCTIC FORUMIN JA BARENTSIN ALUENEUVOSTON	
ASIAKOHTA BRC 13/2010 13 TH SESSION OF THE BARENTS EURO-ARCTIC COUNCIL – JOINT COMMUNIQUE	18
ASIAKOHTA BRC 14/2011 MUUT ASIAT	19
ASIAKOHTA BRC 15/2011 SEURAAVA KOKOUS	20

ESITYSLISTA

Barentsin alueneuvoston kokous

Päivämäärä: 25. toukokuuta 2011

Paikka: Syktyvkar

Ohjelma:

Tiistai 24. toukokuuta 2011

Saapuminen

Majoitus: Hotelli Avalonissa

Osoite: Ul. Internatsionalnaja 133, Syktyvkar

Puhelin/faksi +7 (8212)257-500 sähköposti: info@avalonhotel.ru

20:00 Päivällinen Barentsin alueneuvostolle ja aluekomitealle
Paikka: ravintola Vytsjegda (Вычегда)
Osoite: ul. Internatsionalnaja 126, Syktyvkar

Keskiviikko 25. toukokuuta 2011

09:00 – 12:00 **Barentsin alueneuvoston kokous**
Paikka: Tasavallan valtiollisen neuvoston kokoushuone
Osoite: ul. Kommunistitsjeskaja 8

12:00 Lounas
Paikka: ravintola Vytsjegda (Вычегда)
Osoite: ul. Internatsionalnaja 126, Syktyvkar

Osanottajat

(b: vahvistettu)

Alueneuvosto

1. Pia Svensgaard, leder (b)	<i>Troms, Norja</i>
2. Runar Sjaastad (b)	<i>Finnmark, Norja</i>
3. Alpo Jokelainen (b)	<i>Kainuu, Suomi</i>
4. Pauli Harju (b)	<i>Oulu, Suomi</i>
5. Veikko Kumpumäki (b)	<i>Lappi, Suomi</i>
6. Per-Ola Eriksson (b)	<i>Norrbottn, Ruotsi</i>
7. Chris Heister (b)	<i>Västerbotten, Ruotsi</i>
8. Valery Suhoborov (b)	<i>Arkangel, Venäjä</i>

Tarkkailijoita alueneuvostossa

9. Sisko Kaarto (b)	<i>Pohjois-Karjala, Suomi</i>
10. Åke Nordlundh	<i>Kristillisten kirkkojen yhteistyöryhmä</i>

Aluekomitea

11. Oddgeir Danielsen, leder (b)	<i>Troms, Norja</i>
12. Tore Gundersen (b)	<i>Finnmark, Norja</i>
13. Hannu Heikkinen (b)	<i>Kainuu, Suomi</i>
14. Maiju Hyry (b)	<i>Lappi, Suomi</i>
15. Maria Östensson (b)	<i>Västerbotten, Ruotsi</i>
16. Brynolf Tjärner (b)	<i>Norrbottn, Ruotsi</i>
17. Ljudmila Kabanceva (b)	<i>Komin tasavalta, Venäjä</i>
18. Evgeny Yushkov (b)	<i>Alkuperäiskansojen työryhmä</i>

Andre:

19. Gustaf Winstrand (b)	<i>CSO, Ruotsi</i>
20. Alexander Ignatiev (b)	<i>Kansainvälinen Barentsin sihteeristö</i>
21. Anna Lund (b)	<i>Kansainvälinen Barentsin sihteeristö</i>
22. Rune Rafaelsen	<i>Norjan Barentsin sihteeristö</i>
23. Roman Gokkoev (b)	<i>Suomen Barentsin sihteeristö</i>
24. Rune Bakkevoll (b)	<i>Pohjois-Norjan tiedotustoimisto Brysselissä</i>
25. A. L. Chernov (b)	<i>Komin tasavalta</i>
26. L. O. Oparina (b)	<i>Komin tasavalta</i>
27. Bente Knudsen Helland (b)	<i>Troms, Norja</i>
28. Elena Haapaniemi (b)	<i>Norrbottn, Ruotsi</i>
29. Lena Anttila (b)	<i>Norrbottn, Ruotsi</i>
30. Sari Roininen (b)	<i>Norrbottn, Ruotsi</i>
31. Alexei Bambulyak (b)	<i>Akvaplan Niva</i>
32. Steinar Njaa (b)	<i>Norjan öljyhallinto</i>

Sihteeristö:

33. Marianne Lund (b)	<i>Tromssin maakuntahallinto, Norja</i>

Asiakohta BRC 1/2011 Esityslista

Esityslista hyväksyttiin.

Asiakohta BRC 2/2011 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Pöytäkirja hyväksyttiin.

Liite 1 – Barentsin alueneuvoston 11. marraskuuta 2011 Kajaanissa pidetyn kokouksen pöytäkirja

Asiakohta BRC 3/2011 Alueneuvoston puheenjohtajan tiedonanto

Alueneuvoston puheenjohtaja (Pia Svensgaard) tiedotti kokouksesta Tromssan fylken ja Leningradin oblastin sekä fylken ja Pietarin kuvernöörin välillä, molemmilla tahoilla on suuri kiinnostus Barentsin alueeseen. Heille annettiin tietoa Barents-yhteistyöstä. Tammikuussa pidettiin Tromssassa kokous NSPA-verkoston (Northern Sparsely Populated Area) puitteissa. Verkostossa Ruotsin, Norjan ja Suomen pohjoiset alueet tekevät yhteistyötä vaikuttaakseen EU:n aluepolitiikkaan. Kokous järjestettiin vuosittaisen Arctic Frontiers -konferenssin yhteydessä. Konferenssissa Barentsin alueneuvoston puheenjohtaja johti tilaisuutta yhdessä Murmanskin duman puheenjohtajan Evgenij Nikoran kanssa.

Helmikuussa Tromssan fylke tapasi Arkangelin kuvernöörin Mishailtjukin. Tapaaminen käytiin samaan aikaan kun Throvald Stoltenberg nimitettiin kunniatohtoriksi Arkangelin federaalisessa yliopistossa. Silloin käytiin myös keskusteluja siitä, miten Nansen ja Lomonosov -vuosipäivät voitaisiin viettää yhteisesti Tromssassa ja Arkangelissa.

Huhtikuussa Barentsin jäsenalueet kutsuttiin EU:n arktisen forumin toimesta EU-parlamenttiin osallistumaan seminaariin, jossa käsiteltiin pohjoista meritietä, mineraalivaroja, kalastusta ja alkuperäiskansojen kysymyksiä. Seminaariin osallistui muun muassa Atomflotin johtaja. Seminaari oli hyvin onnistunut, ja on ilmeistä, että pohjoisen meritien kiinnostus on erittäin suuri myös turvallisuuskysymyksiä ajatellen.

Asiakohta BRC 4/2011 Aluekomitean johtajan tiedonanto

Aluekomitean johtaja (Oddgeir Danielsen) tiedotti useista kevään aikana pidetyistä Barents-tapahtumista. Hän kertoi aluekomitean osallistumisesta näihin ja toi samalla vahvasti esiin, miten hyödyllistä on sovittaa tapahtumia yhteen. Johtaja viittasi myös myöhemmin asialistalla annettavaan tarkempaan tietoon. Kuten Alueneuvosto, myös Aluekomitea järjesti kokouksensa Arctic Frontiersin yhteydessä. Arctic Frontiers on vuosittainen pohjoisia teemoja käsittelevä tapahtuma, johon Barents-toimijoiden on toivottu osallistuvan.

Tromssan puheenjohtaja vastasi kevään aikana siitä, että Aluekomitea osallistui Pohjoisen Ulottuvuuden parlamentaarikkokokoukseen tuoden esiin kuljetus- ja logistiikkakysymykset. Komitea osallistui myös ruotsalaisen BEAC-puheenjohtajuuden järjestämään raaka-aineseminaariin EU-parlamentissa maaliskuussa.

Puheenjohtajiston kautta komitea osallistui myös Barentsin parlamentaarikkokonferenssiin, joka pidettiin Luulajassa toukokuussa. Konferenssi järjestettiin BEAC:n CSO-kokouksen yhteydessä, ja tämä oli osoitus tapahtumien yhteisjärjestelyjen hyödyistä.

On ilahduttavaa, että kaksi pitkään passiivisena ollutta työryhmää ovat aktivoituneet ja tavanneet. Kyseessä on *Alueellinen investointien ja taloudellisen yhteistyön työryhmä* sekä *Alueellinen kuljetuksen- ja logistiikan työryhmä*. Näiltä kahdelta ryhmältä odotetaan suurta panostusta kahteen hyvin keskeiseen alueeseen Barentsilla. On syytä huomata, että jälkimmäinen ryhmä vaihtaa nimeä *Alueellisesta kommunikaatiotyöryhmästä Alueelliseen kuljetuksen- ja logistiikan työryhmään*. Uusi nimi kuvaa työryhmän työaluetta paremmin.

Ensiksi mainittu työryhmä on yksi tulevan Barents Industrial Partnership -tapahtuman järjestäjistä. Tapahtuma järjestetään Haaparannassa 15. kesäkuuta, ja se on tiedonvaihdon areena, johon mahdollisimman monen toivotaan osallistuvan.

Asiakohta BRC 5/2011 Virkamieskomitean (CSO) tiedonanto

Virkamieskomitean ja ruotsalaisen BEAC-puheenjohtajuuden edustaja (Gustaf Winstrand) tiedotti menneistä ja tulevista tapahtumista, ja painotti, miten ainutlaatuinen alueellinen yhteistyö on. Hän alleviivasi myös alueellisten ja kansallisten tasojen yhteistyön tärkeyttä ja kertoi, että ruotsalainen puheenjohtajuus on hyötynyt yhteistyöstä Tromssan alueneuvostopuheenjohtajuuden kanssa. Ruotsin prioriteetit ovat kasvun edistäminen niin ympäristöä kuin taloutta huomioiden. Hyviä uutisia ovat myös ne, että ympäristötyöryhmä tekee edistyksiä, ja että *Barents Windowille* jaetut 12 miljoona SEK ovat nyt hallinnollisten myöhästelyjen jälkeen käytettävissä ympäristön *hot spots*-työlle. Nefco hallinnoi varoja, ja niitä haetaan sieltä.

Ruotsalaisen puheenjohtajuuden näkökulmasta Barents-yhteistyö on hyvä yhteistyöareena Barents-alueen suurille raaka-ainevaroille, ja tämän vuoksi puheenjohtajisto tekee työtä tuodakseen nämä kysymykset esiin, jotta voisimme yhdessä parhaalla mahdollisella tavalla hyödyntää varoja. Varat eivät ole vain öljyä ja kaasua, vaan alue on myös mineraalivaroja täynnä. Tehdyt laskelmat kertovat, että 80 prosenttia maailmanlaajuisesti käytössä olevasta kaivostekniikasta on syntynyt Barentsin maissa. Tämä osoittaa, että alueella on vahvat kaivosperinteet. Ruotsalainen puheenjohtajisto järjesti maaliskuussa raaka-aineseminaarin EU-parlamentissa, joka houkutteli 130 osallistujaa. Isäntinä toimivat ulkoministeri Carl Bildt sekä elinkeino- ja energiaministeri Maud Olofsson. Paneelissa istuivat Norjan ja Suomen valtiosihteerit, Venäjän EU-lähettiläs sekä teollisuuden ja tutkimuksen edustajia. Barentsin alueen merkityksestä keskusteltiin EU:n teollisuus ja yrittäjyysasioista vastaava komissaarin sekä teollisuuskysymyksistä vastaavien EU-parlamentaarikkojen kanssa. Keskusteluissa parannetun infrastruktuurin tarve sekä tutkimuksen ja kehityksen syvennetyn yhteistyön tarve veivät paljon aikaa. Puheenjohtajisto voi todeta seminaarin onnistuneen hyvin, ja että onnistuttiin lisäämään EU:n tietoja alueen merkityksestä. Nyt seurataan, miten kysymyksiä voidaan siirtää käytännöllisemmälle tasolle.

Toinen tärkeä asia on pk-yritysten tukeminen. Ruotsin IBS:ään nimitetty Project Funding Adviserin (Irina Nazarova) on tarkoitus olla tuki pienille yrityksille, jotka haluavat toimia valtiorajojen yli. Avustajan tehtäviä jatketaan toisella vuodella.

Tulevista tapahtumista voidaan mainita Barents Industrial Partnership kesäkuussa sekä ruotsalainen yrittäjämatska Murmanskiin, jonka matkanjohtajana toimi kaupan alan valtiosihteeri. Barents Rescue Exercise toteutetaan syyskuussa Pohjois-Ruotsissa ja osallistujia on kaikista neljästä Barentsmaasta. Puheenjohtajuus päättyy ulkoministerikokoukseen LKAB:n vierailijakaivoksessa Kiirunassa, jossa puheenjohtajuus luovutetaan Norjalle.

Asiakohta BRC 6/2011 Kansainvälisen Barentsin sihteeristön (IBS) tiedonanto

IBS:n johtaja (Alexander Ignatiev) toi esiin, että kiinnostus Barentsin alueeseen ja Barents-yhteistyöhön on suuri, ja että jotkut tapahtumat ansaitsevat maininnan. Pohjoisen ulottuvuuden (ND) parlamentaarinen foorumi maaliskuussa, johon myös IBS osallistui, osoitti mielenkiintoa kuljetuskysymyksiin, ja kehotti ND:n jäsenmaita kehittämään mallin, jolla alkuperäiskansojen osallistuminen vahvistetaan. Luulajassa pidettiin viides Barentsin parlamentaarikkokonferenssi toukokuussa. Maaliskuussa järjestettiin toinen ND Business Forum, joka houkutteli lähinnä venäläistä ja suomalaista mielenkiintoa. IBS osallistui ja esitteli Barents-yhteistyön tapahtumassa.

BEAC:n ja NCM:n välinen yhteistyö saa jatkoa. NCM-rahoitettu projekti biologisesta monimuotoisuudesta ja ilmastonmuutoksista on saanut varoja kolmannelle kaudelle. Projektin johdossa on Uumajan yliopisto. Venäjän ja Nefcon välinen sopimus Arktisen neuvoston piirissä vaikuttaa myös Barentsin alueeseen, sillä listat Barentsin ja Arktisen alueen ympäristöjen hot-spotteista ovat samankaltaiset.

Maaliskuussa pidettiin neljän pohjoisen neuvoston vuosittainen kokous, tavoitteena oli jakaa tietoa ja tunnistaa synergiamahdollisuudet. IBS osallistui kokoukseen. Huhtikuussa Arktisen neuvoston Norjaan sijoitetut jäsenvaltioiden lähettiläät vierailivat Kirkkoniemessä. Vierailun teemana oli Barentsin alue globaalissa kontekstissa. Toukokuussa pidettiin vuosittainen siirtyvä Kalottiakatemia-seminaari Kirkkoniemessä, ja tällä kertaa oli IBS:n vuoro toimia isäntänä.

Vuoden aikana selvitettiin norjalaisesta ja suomalaisesta aloitteesta pohjoisen neljän alueneuvoston toimintoja ja mahdollisuuksia parempaan yhteistoimintaan. Kirkkoniemen Barents-instituutti ja Tampereen yliopisto suorittavat selvityksen, ja he tulevat syksyn aikana antamaan suosituksensa. IBS:n hankerahoituksen neuvonantaja on esitellyt rahoitusmahdollisuuksia työryhmille sekä kertonut näistä muissa Barents-yhteyksissä. Virka saa jatkoa toisella kaudella, jonka tavoitteena on antaa enemmän suoria neuvoja hankkeille.

IBS ja Rovaniemen Arctic Center julkistivat vasta BarentSaga-utiskirjeen kolmannen numeron. Arctic Center on valmistanut tietokannan, jonka tarkoituksena on esittää ympäristö hot-spotien työn edistymistä. Näyttää siltä, että seitsemän hot-spotia voidaan poistaa listalta lähiaikoina.

Indigee, alkuperäiskansojen yrittäjyysshanke, jonka johdossa IBS on, sujuu hyvin, ja toinen konferenssi on pidetty. Projektissa on kaikkiaan 73 osallistujaa.

Asiakohta 7/2011 Työryhmien evaluointi

IBS: johtaja (Alexander Ignatiev) muistutti, että täydellinen tieto työryhmiltä löytyy osoitteesta www.beac.st ja että kyseiset 16 työryhmää kattavat Barents-yhteistyön kaikkia yhteistyöalueita. Niiden aktiivisuus vaihtelee, joka johtuu useasta syystä, aina henkilökohtaisen sitoutumisen tasosta poliittisiin prioriteetteihin. Kehitys on kuitenkin positiivinen, sillä lähes kaikilla työryhmillä on ollut kokous kevään aikana, tai suunnittelevat kokouksen pitämistä ennen kesälomia.

Neljälle ryhmälle kuuluu erityinen huomio, sillä niiden toiminta on uudelleen käynnistetty pitkien - jopa kolmen vuoden mittaisten - taukojen jälkeen. Taloustyöryhmä kokoontui huhtikuussa. Ryhmä keskittyy pk-yrityksiin ja Venäjän kanssa käytävän kaupan kompetenssin lisäämiseen. Metsätyöryhmä kokoontui toukokuussa. Kuljetuksen ja logistiikan työryhmä on myös kokoontunut pitkän tauon jälkeen, ja tulee pääosin keskittymään alueen kuljetusstrategiaan. Työryhmä on tärkeä, sillä on tosiasia, että kansainvälisen edustuksen liikennetyöryhmä, BEATA, on tällä hetkellä passiivinen. Energiatyöryhmä on myös yksi ryhmistä, joka on kokoontunut pitkän tauon jälkeen. Se piti äskettäin kokouksen työpajan yhteydessä, jossa pohdittiin venäläisten kuntien tehokkuutta ja uusiutuvien resurssien käyttämistä.

Ympäristötyöryhmä, yksi tärkeimmistä ja aktiivisimmista ryhmistä, kokoontui kesäkuun alussa. Tullikysymysten työryhmä ei ole ollut kovin aktiivinen johtuen EU:n ja Venäjän välisistä neuvotteluista tässä asiassa ja hyvän tullisäädösrikkomuksia ehkäisevän tulliyhteistyön ansiosta. Matkailutyöryhmä kokoontuu pian Arkangelissa järjestettävän kansainvälisen matkailufoorumin yhteydessä. Suomalaisesta aloitteesta on käynnistetty hanke, jonka tavoitteena on tunnistaa strategioita ja analysoida tuloksia ja tilastoja sekä antaa suosituksia. Terveys- ja sosiaalialan työryhmä laatii ohjelman vuosille 2012–2015. Työryhmällä on kolme alajaosta: AIDS/HIV, lapset ja nuoret vaara-alueella sekä TBC. Jälkimmäinen ryhmä työskentelee Kirkkonniemen vuoden 2003 annetun julistuksen toteuttamiseksi. Julistuksessa Barentsin maiden pääministerit päättivät, että vuoteen 2013 mennessä TBC:n leviäminen on saatu kuriin. Koulutuksen ja tutkimuksen työryhmä kokoontuu myöhemmin tänä vuonna. Agendalla on muun muassa yliopistojen välinen käytännön yhteistyö sekä yhteistyö yliopistojen ja yksityisen sektorin välillä tulevaisuuden työntekijätarpeiden selvittämiseksi. Esitys ei koske kaikkien työryhmien toimintaa, mutta tässä on esitetty tärkeimmät ja ajankohtaisimmat toiminnot.

Puheenjohtaja (Pia Svensgaard) toivotti useiden työryhmien kasvaneen aktiivisuuden tervetulleeksi.

Asiakohta BRC 8/2011 Alueellinen kommunikaatiotyöryhmä – nimenmuutos

Kainuun alue ja työryhmän puheenjohtaja (Hannu Heikkinen) tiedotti, että Alueellinen kommunikaatiotyöryhmä toivoo saavansa vaihtaa nimeä *Alueelliseksi kuljetuksen ja logistiikan työryhmäksi*. Uusi nimi vastaisi paremmin työryhmän työaluetta ja tarkoitusta. Kysymys on myös tärkeä oikeiden asiantuntijoiden houkuttelemiseksi.

Puheenjohtaja (Pia Svensgard) painotti oikean nimen tärkeyttä väärinymmärrysten välttämiseksi, varsinkin koska työryhmän työ on hyvän tärkeä.

Västerbotten (Chris Heister) huomautti, että on ratkaisevaa, että työryhmä selkeästi sisällyttäisi EU:n tulevaan strategiaansa. Maaliskuussa pidetyn raaka-aineseminaarin tuloksena EU-parlamentti on hyvin kiinnostunut Barentsin alueesta. Siksi on tärkeää, ettei strategia vain käsittele alueen sisällä käytävää keskustelua, vaan myös toisi esiin priorisointeja ja tarpeita EU-tasolla, jotta tarvittaville investoinneille voitaisiin saada rahoitusta. Virkamiestyöryhmän edustajan raportin mukaa on myös ratkaisevaa, että ryhmä tuo alueelliset keskustelut kansalliselle tasolle, jossa kysymyksiä voidaan käytännön tasolla tuoda esiin.

Puheenjohtaja (Pia Svensgaard) oli samaa mieltä EU:n kasvaneesta kiinnostuksesta Barentsin varoihin, mutta muistutti, että Alueneuvostolla on tehtävänä pitää huoli, että luonnonvarojen kasvanut arvo tulee alueelle hyödyksi. Tämä on ensisijaisen tärkeää kokemuksen osoittaessa, että kohonnut arvo on usein luotu alueen ulkopuolella. Ei ole kuitenkaan vastakkainasettelua EU:n osallistumisessa rahoitukseen. Norjan hallitus tekee lisäksi työtä luodakseen pohjoisille alueille kuljetussuunnitelman Norjan kansallisten prioriteettien mukaa. Tämä käsittää myös Barentsin aluetta.

Aluekomitean puheenjohtaja (Oddgeir Danielsen) alleviivasi, että aloite nimenmuutokselle tulee Aluekomitealta, joka myös määrittelee ryhmän mandaattia. Strategia on kaksijakoinen, eli Eurooppa ei ole ainoa tärkeä kohde, vaan myös globaalit markkinat ovat tärkeitä pohjoisen meritien, Siperian radan ja Islannin sekä Hudsonlahden myötä saatavilla olevan pohjoisamerikkalaisen markkinoiden myötä.

Västerbotten (Chris Heister) viittasi aiempaan puheenvuoroonsa, jossa hän korosti yhteisen alueellisen kiinnostuksen nostamista kansalliselle tasolle ja EU:iin asti, jotta löytyisi rahoitusmahdollisuuksia strategisille investoinneille. Tätä taustaa vasten kuljetuskysymyksillä ei ole ainoastaan raaka-ainevaikutuksia, vaan kyseessä on myös henkilökuljetukset. Globaali raaka-ainekysyntä on valtava, ja on alueen edun mukaista, kuten puheenjohtaja toi esiin, huolehtia, että kauppa ja jalostus tapahtuvat alueelle optimaalisella tavalla.

Neuvosto hyväksyi työryhmän nimenmuutoksen.

Asiakohta BRC 9/2011 Pohjois-Karjalan hakemus kiinteästä paikasta Barentsin alueneuvostossa

Puheenjohtaja (Pia Svensgaard) kertoi kysymyksen olleen Aluekomitean käsittelyssä aiemmin, mutta vaaditaan muodollinen hakemus ennen kuin komitea voi ottaa kantaa. Kaikilla alueilla on lisäksi oikeus tulla kuulluiksi ennen päätöksentekoa.

Oulu (Pauli Harju) tiedotti, että Pohjois-Karjala osallistuu NSPA:han ja ENPI:iin, osallistuu kansallisiin suunnitelmiin asiaan liittyvissä toiminnoissa ja lisäksi alueella on pitkä raja Venäjän kanssa.

LIITE 3 – Kirje

Asiakohta BRC 10/2011 Selonteko norjalais-venäläisestä öljykenttien kaasun polttamisen vähentämisprojektista

Norjan öljyhallinnon edustaja (Steinar Njaa) tiedotti erilaisista yhteistyöhankkeista Barentsin alueella, joissa Öljyhallinto (OD) on osallisena. OD on tehnyt yhteistyötä useiden tahojen sekä alueellisten että kansallisten viranomaisten kanssa alueen varojen hyödyntämisestä 1990-luvulta alkaen. OD pyrkii olemaan aktiivinen osallistuja luonnonvarojen optimaalisen hyödyntämisen varmistamisessa, ja voidakseen varmistaa, että kokemukset jaetaan ja tieto vaihdetaan kyseessä olevien maiden välillä.

Steiner Njaa kertoi lisäksi OD:n kokemuksista öljykenttien kaasun polttamisen vähentämisestä. OD on pitkään painottanut, että öljytuotannossa syntyvä kaasu tulisi kierrättää tai käyttää, sen sijaan että se poltettaisiin tai päästettäisiin suoraan ilmakehään. Suurin osa Norjan alueen kaasusta kuljetetaan nykyään maihin ja myydään, tai käytetään sähkön tuottamiseen paikan päällä. Käyttämättä jäävä kaasu voidaan viedä takaisin merenpohjan alle. Näiden toimenpiteiden avulla vain 0,3 prosenttia kaasusta poltetaan nykyään.

OD tahtoo jakaa kokemuksiaan ylijäämäkaasun käytöstä kansainvälisille yhteistyökumppaneille, varsinkin Venäjällä. OD tulee osallistumaan käynnistettäviin tutkimuksiin, jotta myös muut maat pystyisivät paremmin käyttämään ylijäämäkaasun.

Asiakohta BRC 11/2011 Selonteko projektista ”ympäristövahingot ja taloudellinen kompensatio – säännösten harmonisointi”

Akvaplan Niva (Alexei Bambulyak) esitteli hankkeen. Hän kertoi hankkeen käynnistyneen alueellisena hankkeena Venäjän ja Norjan tieteellisten tutkimuslaitosten välillä. Nykyään yhteistyö tehdään yhä enemmän kansainvälisellä kentällä. Ajankohtaisen hankkeen idea esitettiin Kansainvälisen arktisen komitean kokouksessa, jossa ehdotettiin useita seminaareja öljyvuojojen ennustamisesta ja skenaarioista. Päätaivoite on käyttää yhtenäistä järjestelmää, jossa on standardoidut hyvin perustellut normit ja säädökset riskien laskemiseen ja taloudellisten menetysten arvioimiseen. Tavoitteena on saada laki tämän työn tueksi.

Ongelma on, että tällä hetkellä käytössä on useita laskentamenetelmiä. Venäjällä käytettävät menetelmät ovat venäläisen ympäristö- ja resurssiministeriön laatimia. Yksi esimerkki laskelmista on vuodelta 2003, jolloin sakko 50 tonnin raakaöljypäästöstä asetettiin kolmeen miljoonaan NOK. Vuonna 2007, sen jälkeen kun yhteiset laskentatavat otettiin käyttöön vuonna 2006, samalle päästölle laskettiin neljän miljoonan NOK arvo.

Hankkeen lähtökohta on sopimus vuodelta 2009 Norjan tutkimusneuvoston ja Venäjän tieteellisen akatemian välillä. Komin ja Tromssan Arctic Frontierin seminaarien jälkeen 25 esitelmöijää 10 maasta on osallistunut hankkeeseen. Seminaarit ovat edesauttaneet ympäristöarvon arvioinnin kehitystä – toisin sanoen ollaan kehitetty sopivia parametreja, joita voidaan soveltaa öljy- ja kaasutoimintaan. Nämä ovat välttämättömiä, jotta ekologinen tarkastus olisi objektiivinen ja sovellettu alueeseen. Seuraavan vaiheen tavoite on tuoda työ Arktiseen ja Barentsneuvostoon, teollisuuteen, muihin ympäristökysymyksien parissa työskenteleviin järjestöihin sekä lainsäädäntöön. Kyseessä on siis yhteistyön laajentaminen ja kaikkien Barentsmaiden alueiden mukaan ottaminen.

Asiakohta BRC 12/2011 Selonteko EU Arctic Forumin ja Barentsin alueneuvoston välisestä kokouksesta

Pohjois-Norjan EU-toimiston edustaja (Rune Bakkevoll) antoi selonteon siitä, miten Pohjois-Norjan EU-toimisto on työskennellyt Tromssan puheenjohtajakauden aikana viedäkseen pohjoiset kysymykset EU:n agendalle. He ovat tuoneet esiin Barentsin alueen tärkeyttä Euroopalle ja aluepolitiikassa. Lisäksi työ on osoittanut Barents-yhteistyön olevan esimerkki hyvin toimivasta alueellisesta yhteistyöstä. Pohjois-Norjan EU-toimisto tekee yhteistyötä muun muassa norjalaisen ja kansainvälisen barentssihteeristön kanssa.

Tromssa on muiden norjalaisten, suomalaisten ja ruotsalaisten pohjoisten osien mukana NSPA-verkostossa, jonka tavoite on vaikuttaa EU-politiikkaan. Norja ja Suomi osallistuvat lisäksi NEEBOR:iin, joka on verkosto raja-alueille, joilla on Schengen-raja. Verkostotyöllä on myös vaikutuksia Barents-kysymyksiin. Lokakuussa 2009 Barents-yhteistyö järjesti suosion savuttaneen seminaarin, jonka nimi oli *Yhteistyö Barents-Venäjä*. Seminaari järjestettiin Brysselin vuosittaisten Open Daysien aikana, joka on viikon mittainen seminaarin ja työpajan sarja alueille ja kaupungeille. Jatkona tälle järjestettiin tapahtuma Murmanskissa BEAC:in 12. ulkoministerikokouksen yhteydessä, joka pidettiin myöhemmin saman kuukauden aikana. Toimisto on myös tiedottanut norjalaista elinkeinoelämää pohjoisten alueiden poliittisesta kehityksestä ja EU:n kiinnostuksesta. EU:n komission virkamiehiä vieraili 2010 Kirkkonniemen sihteeristössä ja Murmanskin talousfoorumissa. Ruotsalaisen BEAC-puheenjohtajuuden järjestämä raaka-aineseminaari maaliskuussa EU-parlamentissa oli tärkeä lisä Barents-kiinnostuksen herättämiseksi Brysselissä. EU-parlamenttiin pohjautuvan EU-Arktisen foorumin yhteydessä järjestettiin myöhemmin toinen kokous, jossa huomio kiinnitettiin pohjoiseen meritiehen, alkuperäiskansoihin, kalastukseen ja Barentsiin EU-Arktisen strategian kehityksessä. Keskustelu EU-Arktisen foorumin ja Alueneuvoston välillä kiihtyi yhteisen lausunnon myötä. Lausunnossa otettiin kantaa EU:n ehdotukseen arktiseksi politiikaksi. Lausunto sai hyvän vastaanoton ja huomioitiin myös foorumin uutiskirjeessä. Stefan Weber, EU-Arctic Forumin pääsihteeri vieraili myös Tromssan Arctic Frontiersissa helmikuussa. Positiivinen tulos sinänsä on, että kaikki tämä tapahtuu juuri EU:n parlamentissa. Ajatuksena on, että foorumi kehitetään pohjoisten asioiden ajatuspajaksi, lisäksi odotetaan kutsua Alueneuvostolle tulla jäseneksi rakenteilla olevaan verkostoon. Aktiivinen osallistuminen siihen antaa tietoa pohjoisten kysymysten ympärillä kehittyvistä poliittisista suuntauksista ja tärkeistä ihmisistä. Jatkossakin kiinnostuksen kohteena ovat kuljetus- ja raaka-ainekysymykset. Yhteenvedona voisi todeta, että EU:n kiinnostus Barentsinalueeseen on kasvanut, ja toivottavasti Norrbottenin puheenjohtajuus voisi tarttua työhön Barentsin profiloimiseksi EU-tasolla.

Asiakohta BRC 13/2011: 13th SESSION OF THE BARENTS EURO-ARCTIC COUNCIL – JOINT COMMUNIQUE

Puheenjohtaja (Pia Svensgaard) tiedotti kommunikaluonnoksesta syksyllä 2011 järjestettävälle ulkoministerikokoukselle. Luonnos löytyy liitteenä, ja Alueneuvostolta toivotaan siihen mielipiteitä. Ehdotus lähetetään Tromssan puheenjohtajistolle, joka vie asian eteenpäin.

Kommunikeaehdotus hyväksyttiin ja sovittiin 9. kesäkuuta viimeiseksi päiväksi kommenteille.

LIITE 4 – Kommunikeaehdotus

Puheenjohtaja (Pia Svensgaard) kertoi, että asialistalle on ilmoitettu kaksi muuta asiaa. Ensimmäinen on Västerbottenilta, ja se koskee nuorisoyhteistyön rahoittamista, josta myös puhuttiin edellisessä kokouksessa (Kajaanissa). Nuorisoyhteistyö on tärkeä asia, ja Ruotsin, Norjan ja Venäjän rahoitus on kunnossa, Suomen ei. Alueneuvosto on aiemmin saanut Suomelta tietoa, jonka mukaan toimintojen on tapahduttava hankemuodossa, jotta ne voisivat saada rahoitusta.

Norrbotten halusi myös tiedottaa tulevasta puheenjohtajakaudesta.

Lappi (Veikko Kumpumäki) peräänkuulutti kirjallista hakemusta, joka tullaan myöntämään.

Västerbotten (Maria Östensson) kiitti Suomen vastauksesta, ja ilmoitti että rahoitushakemus toimitetaan yhdessä kertomuksen ja tulevan vuoden ohjelman mukana.

Norrbotten (Per-Ola Eriksson) totesi, että Tromssa on erittäin aktiivinen puheenjohtaja, joka tekee tärkeitä aloitteita ja osoitti kiitoksensa tästä. Norrbotten odottaa puheenjohtajakauden alkamistaan lokakuussa 2011 ja toivoo pystyvänsä jatkamaan Tromssan panostusta. Norrbotten toivoo myös pystyvänsä rakentamaan kokemuksiensa varaan ja kehittämään yhteistyötä edelleen. Marraskuussa 2008 hyväksytyin Barents-ohjelman soveltaminen on priorisoitu kysymys. Norrbottenin puheenjohtajakausi sattuu myös Barents-yhteistyön 20-vuotisjuhlavuodelle. Tämän juhlistamiseksi vuosi 2013 voitaisiin nimetä Barentsvuodeksi, joka voisi yhä vahvistaa ihmisten ja alueellisten ja kansallisten panostusten välisiä siteitä ja antaa lisämahdollisuuksia herättämään kansainvälistä huomiota Barentsin ainutlaatuisiin mahdollisuuksiin. Kaikille tuttuja päätavoitteita on tehdä alueesta houkutteleva paikka vierailta, asua ja toimia ja alue, joka houkuttelee nuoria. Raaka-ainesaatavuuden, kehittyneen teknologian ja korkean tietotason myötä kaikki edellytykset ovat olemassa onnistuneen pitkäjänteisen kestävä kehityksen luomiseksi. Tämä vaatii panostuksia kaivos- ja työpajateollisuuteen, tutkimukseen ja infrastruktuuriin. Voimme vastata haasteisiin vain yhteistyöllä ja pitkäaikaisilla yhteisillä rajoja ylittävillä strategioilla, joita vaaditaan myös ilmastonmuutoksen negatiivisten vaikutusten minimoimiseen. Norrbotten halusi myös painottaa ihmisten välisen kanssakäymisen ja kulttuuriyhteistyön merkitystä, ja toivoo, että tämä näkyisi Barentsvuonna 2013 useana kulttuuritapahtumana. Alueneuvosto toivotettiin tervetulleeksi Kiirunaan lokakuussa.

Asiakohta BRC15/2011 Seuraava kokous

Barentsin neuvoston seuraava kokous pidetään 13. lokakuuta 2011 Kiirunassa, Norrbottenissa.